Lokale Inclusie Agenda

Iedereen doet mee

2022 - 2024

gemeente Oude IJsselstreek

Iedereen doet mee, iedereen hoort erbij

Met trots presenteren we u de Lokale Inclusie Agenda van Oude IJsselstreek. Sinds juli 2016 geldt in ons land het VN-verdrag handicap. Het doel van dit verdrag is het verbeteren van de positie van mensen met een beperking in de samenleving. Vanuit dit verdrag moeten alle gemeenten een lokale inclusie agenda opstellen. We zien dat niet als een plicht, maar als een (voor-)recht.

Trots zijn we ook op de samenwerking die we hebben met de werkgroep Onbeperkt Meedoen. Deze werkgroep bestaat uit ervaringsdeskundigen en zet zich enthousiast in om onze gemeente zo toegankelijk mogelijk te maken voor mensen met een beperking. Dat doen ze door te kijken waar mensen met een beperking letterlijk en figuurlijk tegenaan lopen of rollen. En het blijft niet bij kijken alleen. De leden van de werkgroep dragen vaak zelf de oplossing aan.

Zo baalden ze ervan dat we maar zo weinig (semi-)openbare toiletten in onze gemeente hadden. De werkgroep is aan de slag gegaan en zie het resultaat: binnen een jaar van 7 naar meer dan 100 semiopenbare toiletten! De werkgroep zet zich ook in voor de leesbaarheid van brieven die we versturen en test regelmatig de toegankelijkheid van evenementen, gebouwen en de buitenruimte. Ook zorgen deze toppers voor bewustwording door op scholen te vertellen hoe het is om te leven met een beperking en door jongeren dat zelf te laten ervaren.

Ook verenigingen, bedrijven en kermissen zijn superactief op het gebied van toegankelijkheid. Sporten voor iedereen, een prikkelarm uurtje op de kermis: het leeft echt in onze samenleving.

In het gemeentehuis kan en mag iedereen meedoen. Zo brengt Marga ons op maandag altijd de lekkerste koffie van de week. Mohammed doet allerlei klussen die voor ons het werken fijner maken en Johanna verwelkomt ons iedere keer met een grote glimlach in de kantine. Marga, Mohammed en Johanna hebben een verstandelijke beperking, maar zitten barstensvol talenten. Ze zijn helemaal op hun plek bij ons.

In Oude IJsselstreek doen we het samen, onder het motto ‘Niets over ons, zonder ons’. Dat geldt ook voor onze inclusie agenda die tot stand is gekomen met input van verschillende partijen: de werkgroep Onbeperkt Meedoen, verenigingen, samenwerkingspartners en collega’s. In de agenda leest u wat we allemaal al doen en wat we nog gaan oppakken. Onze droom is dat we binnenkort niet meer over inclusie en over toegankelijkheid hoeven te praten, maar dat het vanzelfsprekend is, in ons denken en doen. Dat er voor iedereen plek is op een gewone school, in een gewone bus of bij de plaatselijke vereniging.

Er is nog veel te doen en deze agenda helpt ons om mooie stappen vooruit te zetten.

Janine Kock
wethouder Inclusie

Otwin van Dijk
burgemeester

Werkgroep Onbeperkt Meedoen met wethouder Janine Kock in het midden tijdens de presentatie van de finalisten voor de verkiezing Meest Toegankelijke Gemeente 2021.

Inleiding

Iedereen doet mee. Of iedereen kán meedoen. Inclusie gaat ervan uit van dat alle mensen een plek in de maatschappij hebben en dat iedereen mee kan doen. Ongeacht talenten, kwaliteiten, beperkingen en uitdagingen.

In gemeente Oude IJsselstreek is inclusie enerzijds een automatisme. We hebben veel aandacht voor mensen die drempels ervaren in het leven of in onze maatschappij. We waren niet voor niets 1 van de 5 finalisten in 2021 bij de verkiezing voor Meest Toegankelijke Gemeente van Nederland.

Aan de andere kant zijn we ons niet altijd bewust van wat drempels voor een ander kunnen zijn. Samen met onze inwoners leren we iedere dag weer bij. Door in gesprek te gaan en te kijken naar praktische oplossingen bereiken we samen heel veel. We worden zo een samenleving waarin iedereen ook écht mee kan doen.

We organiseerden in oktober 2017 in Oude IJsselstreek een inclusiebijeenkomst voor alle inwoners van de gemeente. Uit deze bijeenkomst is de werkgroep Onbeperkt Meedoen ontstaan. De werkgroep bestaat uit ervaringsdeskundige inwoners die op vrijwillige basis meedenken en meehelpen aan een nog inclusievere maatschappij.

De werkgroep gaf input voor het beleidsplan ‘Iedereen doet mee’. De gemeenteraad heeft dat beleidsplan vastgesteld in 2018. De belangrijkste boodschap in het beleidsplan ‘Iedereen doet mee’ is:

We zijn een gemeente waar inclusie geen agendapunt meer is, omdat het normaal en vanzelfsprekend is. Waar het prettig wonen, werken en leven is voor iedereen en inwoners zich betrokken voelen en daarnaar handelen.

Sinds het VN-verdrag rechten voor mensen met een handicap in 2016 is geratificeerd, zijn alle gemeenten verplicht om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. Het VN-verdrag gaat uit van inclusie voor mensen met een beperking. Uiteindelijk is iedereen in de basis mens en geen enkel mens heeft géén beperking. In deze Lokale Inclusie Agenda focussen we dan ook niet op bepaalde beperkingen, maar op wat nodig is om iedereen mee te kunnen laten doen.

De Lokale Inclusie Agenda geeft daarmee inzicht in wat we al doen en wat we nog gaan doen. Niet alle activiteiten hebben we als gemeente zelf gedaan. Soms hebben we alleen een faciliterende rol gehad of hebben middelen (bijvoorbeeld geld) ter beschikking gesteld. Andere organisaties of vrijwilligers hebben vervolgens de stappen gezet. Dat waarderen we enorm en dat mag daarom ook niet ontbreken in deze Lokale Inclusie Agenda.

We hebben geprobeerd zoveel mogelijk in deze Lokale Inclusie Agenda op te nemen, maar de lijst is niet uitputtend of volledig. We laten vooral zien wat we samen met onze inwoners nu doen en nog gaan doen op het gebied van inclusie.

7 leden van de werkgroep bij de DRU in Ulft.

Opbouw van de Lokale Inclusie Agenda

We hebben ons voor het schrijven van de Lokale Inclusie Agenda laten inspireren door de handreiking die de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft opgesteld.

Sommige onderwerpen en de projecten die we met onze inwoners doen, zijn soms niet onder te brengen onder 1 thema, maar die raken meerdere levensterreinen en daarmee ook meerdere thema's. Om herhaling te voorkomen, zijn die onderwerpen en projecten bij 1 thema vermeld.

Waar mogelijk hebben we illustraties en beeldmateriaal toegevoegd die de leesbaarheid van de Lokale Inclusie Agenda vergroten.

Thema's in deze Lokale Inclusie Agenda

We volgen de 6 thema's van de VNG en hebben daar 1 thema aan toegevoegd. Onze thema's zijn:

- Thema 1: Toegankelijke informatie
- Thema 2: Inclusief onderwijs
- Thema 3: Thuis en gebouwen
- Thema 4: Werk en inkomen
- Thema 5: Vrije tijd
- Thema 6: Vervoer en openbare ruimte
- Thema 7: Welzijn, gezondheid en ondersteuning

In de volgende hoofdstukken beschrijven we per thema wat we doen, hoe we dat doen en wat we in de toekomst nog willen bereiken met die thema's.

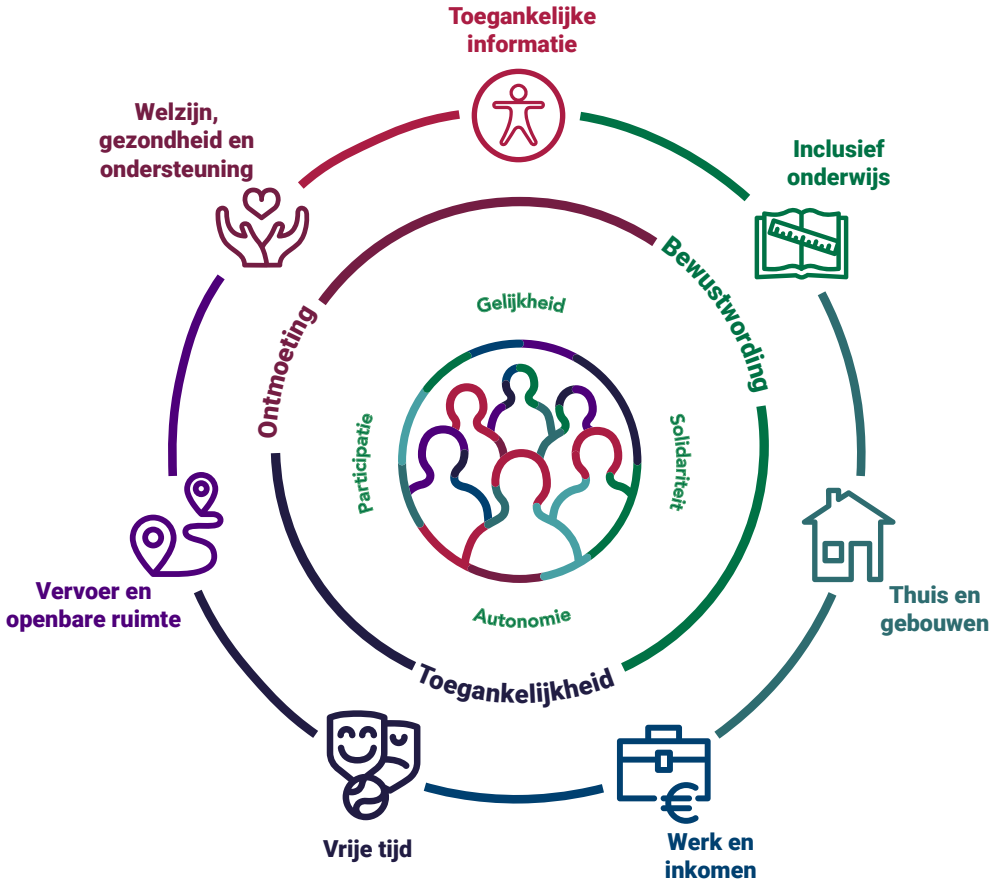

Grafisch overzicht van de thema's waaruit deze Lokale Inclusie Agenda bestaat en waarden waarop deze zijn gebaseerd.

Thema 1 - Toegankelijke informatie

Overal om ons heen krijgen we informatie. Via berichten en e-mails op mobiele telefoon, tablet of computer, maar ook per brief, via folders en via filmpjes. Het thema toegankelijke informatie gaat over de manier waarop we informatie aan onze inwoners geven. Dat gaat over de informatie en diensten die we via de website aanbieden, maar ook via berichten zoals filmpjes op sociale media of brieven die per post verzonden worden en brochures die we op papier aan onze inwoners verstrekken.

Ons uitgangspunt is: we bereiken alle inwoners van onze gemeente met onze informatie.

Dit doen we al:

- Onze gemeentelijke hoofdwebsite (www.oude-ijsselstreek.nl) en de website vanSTOER voldoet aan de WCAG 2.1 AA richtlijn en heeft het waarmerk Drempelvrij gekregen.
- We hebben onze website met onze inwoners (met en zonder beperking) getest op toegankelijkheid.
- Een meeleesgroep beoordeelt en verbetert onze gemeentelijke brieven. De meeleesgroep bestaat uit inwoners met een niet-Nederlandse achtergrond en van wie Nederlands niet hun eerste taal is.
- Alle medewerkers van de gemeente hebben de cursus ‘Schrijven van heldere brieven en e-mails’ gevolgd. De informatie en webinars zijn voor medewerkers beschikbaar op intranet als kennisbank voor het maken van toegankelijke documenten.
- Alle video’s die de gemeente publiceert, zijn ondertiteld.
- Alle PDF’s die de gemeente publiceert op de website zijn toegankelijk gemaakt.
- We hebben onze huisstijl toegankelijk gemaakt. Hiervoor hebben wij onder anderen de kleuren en het logo aangepast.
- De website van de gemeente heeft een voorleesknop. Bezoekers aan de gemeentelijke website kunnen de tekst op de website met die knop automatisch voor laten lezen. Deze knop wordt zo’n 150 keer per maand gebruikt.
- Ons interne platform Optimaal Online bewaakt de toegankelijkheid.
- De formulieren waarmee inwoners producten en diensten kunnen aanvragen bij de gemeente, zijn toegankelijk gemaakt.
- De online aanvraagformulieren zijn toegankelijk gemaakt of worden dat in de komende tijd gedaan. Vrijwilligers bieden ondersteuning in de vorm van formulierenhulp.
- Als mensen die producten en diensten niet digitaal kunnen aanvragen, kunnen zij dat telefonisch of op afspraak doen.
- Via informatiebijeenkomsten in bijvoorbeeld de bibliotheek, geven we uitleg over onze website aan onze inwoners.
- We hebben een eerste opzet Toegankelijke kaart op de website gemaakt.

Dit gaan we nog doen:

- Naast de gemeentelijke hoofdwebsite, heeft de gemeente nog andere websites in beheer. In het Register van toegankelijkheidsverklaringen vermelden we de toegankelijkheidsstatus en de planning voor de websites.
- Het intranet van de gemeente wordt toegankelijk gemaakt, met uitzondering van video’s die voor intern gebruik niet ondertiteld worden.
- De brieven die de gemeente digitaal verstuurt, maken we toegankelijk.

- De toegankelijke kaart bouwen we verder uit.
- Video's ondertitelen we al, maar in sommige video's worden soms teksten weergegeven die we gaan voorzien van een voice-over, zodat ook mensen met een visuele beperking die informatie meekrijgen.
- We versturen alleen nog maar toegankelijke pdf's (op enkele uitzonderingen na, zoals bijvoorbeeld bouwtekeningen).
- We ontwikkelen beeldtaalbrieven.
- We zorgen ervoor dat digitale toegankelijkheid onderdeel wordt van de werkzaamheden. We laten geen ontoegankelijke websites meer toe.

"Ik kan alles op de website heel gemakkelijk vinden. Hij is overzichtelijk en als ik een zoekwoord gebruik, dan kom ik meteen op de goede pagina. Ik kan zelf mijn zaken regelen."

- Sandra, lid van de werkgroep Onbeperkt Meedoen

Planning Thema 1 - Toegankelijke informatie

Onderwerp	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	2023	2024
Voice-over bij video's	➤	➤	V	V	V	V
Geen ontoegankelijke websites meer	➤	➤	➤	➤	V	V
PDF's worden toegankelijk verstuurd		➤	➤	➤	V	V
Intranet wordt zo toegankelijk mogelijk			➤	➤	V	V
Uitbouwen toegankelijke kaart					➤	V
Gemeentelijke brieven zijn toegankelijk					➤	V
Ontwikkelen beeldtaalbrieven					➤	➤

➤ = in uitvoering V = onderdeel van het werkproces

Thema 2 - Inclusief onderwijs

Toegankelijk en drempelvrij onderwijs/kinderopvang en zorg op maat zijn belangrijk om alle kinderen in Oude IJsselstreek mee te laten doen. De onderwijsorganisaties en samenwerkingsverbanden in onze regio hebben de gezamenlijke ambitie om voor alle leerlingen passend onderwijs aan te bieden. En dat zoveel mogelijk thuis nabij, inclusief en met inzet van gezamenlijke expertise vorm te geven. Het onderwijs en kinderopvang vertaalt dit uiteindelijk naar de dagelijkse praktijk. Bij het bouwen van onze onderwijshuisvesting wordt hiermee rekening gehouden, maar ook bij de andere beleidsterreinen waar wij verantwoordelijk voor zijn zoals vroeg- en voorschoolse educatie.

Ons uitgangspunt is dat ieder kind dezelfde kansen krijgt en onderwijs en kinderopvang thuis nabij aangeboden krijgt.

Dit doen we al:

- Inclusie als onderdeel van de gewenste kansengelijkheid nemen we bij alle bespreekpunten mee als 1 van de uitgangspunten van de Lokale Educatieve Agenda (LEA).
- Samen met alle ketenpartners werken we intensief samen aan het realiseren van brede doorgaande leerlijnen en maximale toegankelijkheid. Vanuit “Een leven lang leren” zoeken we samen met het onderwijs naar hybride onderwijsvormen en aansluiting met de arbeidsmarkt om iedereen mee te laten doen in onze inclusieve samenleving.
- We hebben in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) de toegankelijkheid van de kinderopvang vergroot, de kwaliteit van de vroeg- en voorschoolse educatie versterkt en taalklassen ondersteund voor de eerste drie jaren van het basisonderwijs.
- In Varsseveld en Ulft hebben we Integrale Kindcentra (verder IKC’s) gerealiseerd. In IKC’s kunnen kinderen van de peuterleeftijd tot aan de overgang naar de middelbare school terecht voor opvang, onderwijs en begeleiding. De doorgaande leer- en ontwikkellijn vormt een stabiele basis voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Elk kind behaalt hiermee een passend niveau om mee te kunnen draaien in de samenleving, vanuit het principe “onderwijs en zorg op maat voor ieder kind met zijn eigen talent, waarbij de persoonlijke leerbehoefte voorop staat.”
- Elk jaar organiseren we de zomerschool voor nieuwkomers van 6 t/m 18 jaar. We helpen ze met het leren van de taal en het ontdekken van de cultuur.
- We zijn gestart met een pilot met de Anton Tijdink Techniekopleidingen in Terborg, waarbij inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt betaald werk hebben gevonden.
- Anton Tijdink Techniekopleidingen is ondersteund bij de ontwikkeling van een hybride leermethode, waarmee beroepsopleidingen fulltime maar ook per module als bijscholing kunnen worden ingezet zodat onze bewoners zich thuis nabij kunnen blijven ontwikkelen.
- De werkgroep Onbeperkt Meedoen bezoekt basisscholen om kinderen meer te vertellen over zichtbare en onzichtbare beperkingen en vooral het ze te laten ervaren.
- We hebben het Taalakkoord ondertekend. Onder anderen laaggeletterdheid bij Nederlandstalige en niet-Nederlandstalige inwoners signaleren is één van de doelen.
- De regeling Sociaal Medische Indicatie voor kinderopvang (SMI) is verruimd zodat meer maatwerk geboden kan worden als dat nodig is.

Dit gaan we nog doen:

- We gaan aan de slag met de uitkomsten van de conferentie over de toekomst van het onderwijs in onze gemeente (op 18 november 2021 gehouden). Kansengelijkheid was het hoofdthema van deze conferentie en activiteiten op dit gebied zullen worden opgenomen in de werkagenda voor de komend jaren.
- De gemeenschappelijke ambitie van schoolorganisaties en kinderopvangorganisaties om de doorlopende leerlijn verder te ontwikkelen en daarbij het aantal hobbels te verminderen wordt ook vastgelegd in de werkagenda van de LEA. Hierbij zal de toeleiding vanuit de basis (Yunio) een belangrijk punt van aandacht e n ontwikkeling zijn.
- We leveren onze input en ondersteuning bij de ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan 2022 – 2026 van de samenwerkingsverbanden. Dit plan is gericht op het doorontwikkelen van bestaande thema's. Zoals:
  - Versterken basisondersteuning;
  - Vergroten van maatwerk aan leerlingen;
  - Dekkend onderwijsaanbod (hoogbegaafdheid als onderdeel hiervan);
  - Thuiszitters;
  - Vergroten van kennisdeling en samenwerking tussen scholen en samenwerking met de gemeente.
- De betrokkenheid van de ouders bij de ontwikkelingsweg van de leerlingen moet worden vergroot en samen met de samenwerkingsverbanden, schoolorganisaties en kinderopvang zal onderzocht worden op welke wijze we ouders hier meer in mee kunnen nemen en daarmee ook meer leerlingen "binnenboord" houden.
- De peuteropvangregeling is tijdelijk verruimd van 40 naar 52 weken. We zijn van plan deze verruiming structureel vast te leggen in het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid (OAB).
- De inzet van de leerplicht wordt nog meer gericht op leerrecht en met de preventieve inzet zorgen we ervoor dat leerlingen minder uitvallen en eerder weer kunnen aansluiten.
- We blijven scholen faciliteren in passende huisvesting. Zowel onderwijs, bouwfysische kwaliteit en duurzaamheid spelen daarbij een grote rol. Drempelvrij maakt daar vanzelfsprekend onderdeel vanuit.
- We actualiseren het Integraal Huisvestingsplan (IHP) in 2022. In dit beleidsplan geven we samen met schoolbesturen invulling aan maximale toegankelijkheid van het onderwijs.
- In Gendringen en Silvolde ontwikkelen we op dit moment IKC's. Daarmee bieden we ruimte voor een rijk inclusief onderwijsaanbod met zorg en doorlopende leerlijnen.
- Samen met de onderwijsinstellingen en kinderopvang zorgen we ervoor dat alle kinderen de ruimte krijgen zichzelf te ontwikkelen en daarmee een passende kwalificatie kunnen halen.
- We gaan de pilot met het Anton Tijdink Techniekopleidingen verder opschalen en we onderzoeken daarbij de mogelijkheden voor het uitbreiden van de samenwerking tussen onderwijs en het bedrijfsleven.

> “We merken dat we met de zomerschool voor een deel voorkomen dat kinderen een terugval krijgen in hun Nederlandse taalontwikkeling tijdens de zomervakantie. Voor de ouders van de kinderen die de zomerschool bezoeken, wordt ook regelmatig iets georganiseerd. Bijvoorbeeld gastsprekers die vertellen over onderwerpen als sport, gezondheid en opvoeding.”
>
> - Sofie Aalderink, Sociaal werk Oude IJsselstreek

Planning Thema 2 - Inclusief onderwijs

Onderwerp	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	2023	2024
Aan de slag met de uitkomsten onderwijsconferentie	■	■				
Input en ondersteuning bij ontwikkeling ondersteuningsplan 2022 - 2026	■	■				
Ontwikkelen IKC’s Gendringen en Silvolde	■	■	■	■	■	■
Actualiseren IHP		■	■	■		
Opschalen pilot Anton Tijdink Techniekopleidingen				■	■	
Verruimen peuteropvangregeling in OAB				■	■	

■ = in uitvoering V = onderdeel van het werkproces

Thema 3 - Thuis en gebouwen

Prettig wonen is de basis voor een goed leven. Dat is niet alleen afhankelijk van je huis en de straat waarin je woont, maar ook van de bereikbaarheid van het gebouw en de directe omgeving. Voor de bewoner is het van belang dat een huis betaalbaar is en ook past bij de specifieke behoeften die hij of zij heeft. Zo kan het zijn dat iemand aanpassingen aan zijn of haar woning nodig heeft. Ook betekent het bijvoorbeeld dat openbare gebouwen toegankelijk zijn.

We willen graag dat onze inwoners zich prettig voelen in hun eigen huis en omgeving.

Dit doen we al:

- Wooncorporatie Wonion werkt in onze gemeente aan het project Zlimthuis waarbij met behulp van voorzieningen het langer zelfstandig thuis wonen wordt gefaciliteerd.
- In de Achterhoek kennen we Beschermd Wonen (Sociale inclusie) – waarbij mensen met ernstige psychiatrische problematiek zelfstandig kunnen blijven wonen in de wijk. Zij krijgen in hun eigen sociale omgeving behandeling, begeleiding en ondersteuning, gericht op herstel en zelfredzaamheid.
- We pakken kleine meldingen over de toegankelijkheid van onze eigen openbare gebouwen direct op.
- Bij de aanschaf van de app Ongehinderd is een aantal openbare gebouwen gekeurd op toegankelijkheid.
- Onze stemlokalen zijn toegankelijk en ingericht voor mensen met een lichamelijke beperking.
- Het beleid Wonen en zorg 55+ is door de raad vastgesteld.

Dit gaan we nog doen:

- We gaan mensen die een nieuwe woning willen bouwen, bewust maken van de voordelen van een toegankelijke en levensloopbestendige woning.
- De organisatie Ongehinderd gaat een aantal openbare gebouwen opnieuw keuren en verbeterpunten aangeven. We gaan vervolgens aan de slag met deze verbeterpunten.
- Het gemeentehuis wordt beter toegankelijk gemaakt voor blinden en slechtzienden (aanpassing informatiezuil) en slechthorenden (aanschaf van geluidsapparatuur).
- Voor de komende gemeenteraadsverkiezingen in 2022 gaan we aan de slag met het nieuwe landelijke Actieplan Toegankelijk Stemmen. Daarnaast kunnen blinden en slechtzienden dan zelfstandig stemmen met behulp van een stemmal.
- We maken een eigen Oude IJsselstreekse Standaard Toegankelijkheid (verder OIJST) waarin we eisen stellen aan onze openbare ruimte, eigen openbare gebouwen en evenementen. Het gaat daarbij zowel om technische eisen als het proces.
- Vanaf 2022 wordt gestart met een uitvoeringsprogramma van de visie Wonen en Zorg 55+. Dat doen we samen met Wonion, Azora en andere maatschappelijke organisaties.
- We starten met de uitvoering van Heerlijk thuis in huis. Dat is een programma waarin we oudere bewoners thuis gaan bezoeken. We adviseren hen over de verduurzaming van hun woning en het nemen van maatregelen om daarin veilig oud te kunnen worden.
- We maken prestatieafspraken met Wonion over onder andere het zorggeschikt maken van woningen.

> “Onbeperkt meedoen, is onbeperkt samen dingen kunnen bereiken. Een mooi voorbeeld is voor mij het ‘prokkelen.’ Met mijn prokkelmaatje op de achtergrond, heb ik zo kunnen helpen op het stembureau tijdens de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen. Hartstikke leuk om een keer te doen! ”
>
> - Lisa, lid werkgroep Onbeperkt Meedoen

Planning Thema 3 - Thuis en gebouwen

Onderwerp	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	2023	2024
Actieplan Toegankelijk Stemmen	▬					
Nieuwe keuring openbare gebouwen	▬	▬				
OIJST opstellen			▬	▬		
Bouwende inwoners bewust maken van toegankelijkheid		▬	V	V	V	V
Start uitvoeringsprogramma Visie wonen en zorg 55+		▬	▬			
Start uitvoering Heerlijk thuis in huis				▬		
Prestatieafspraken Wonion				▬		
Verbeteren toegankelijkheid gemeentehuis					▬	

▬ = in uitvoering V = onderdeel van het werkproces

Thema 4 - Werk en inkomen

Als je werkt, kan dat het gevoel van maatschappelijke betekenis en je eigenwaarde sterk vergroten. Dat geldt voor iedereen, met of zonder beperking. Werk zorgt voor inkomsten waarmee je in je eigen levensonderhoud kunt voorzien, maar waarvan je ook leuke activiteiten kunt betalen. Dat gunnen we iedereen. We hebben daarom onze uitkeringenvoorziening hervormd en gaan ervan uit dat iedereen een baan krijgt. Is dat niet bij een werkgever of bij een van de partners met wie we als gemeente samenwerken, dan nemen wij jou in dienst. Dat is geen wensdroom, maar daar werken we iedere dag aan!

Een (betaalde) baan voor iedereen, dat is wat we willen voor de toekomst.

Dit doen we al:

- De gemeente heeft een eigen participatiebedrijf STOER opgericht. STOER werkt aan een gemeente waarin meedoen voor iedereen heel gewoon is. Vanuit een open houding, vertrouwen in de ander en interesse in de persoon wordt gekeken naar wat mensen echt nodig hebben. Met STOER:
  - Begeleiden we een groeiende groep van ongeveer 80 inwoners met een arbeidsbeperking naar een regulier dienstverband bij reguliere werkgevers.
  - Bieden we inwoners een beschutte werkplek als de stap naar een reguliere werkplek (nog) te groot is.
  - Organiseren we bijeenkomsten onder de naam Meedoen Werkt! Inwoners en werkgevers komen hierbij met elkaar in contact en krijgen op basis van de “persoonlijke klik” een werkplek binnen een bedrijf.
  - Begeleiden we samen met andere accountmanagers van het Werkgevers Service Punt Achterhoek (WSPA) inwoners naar een passende werkplek.
  - Stimuleren we binnen het WSPA werkgevers om inclusiviteit in praktijk te brengen.
  - Ondersteunen we werkgevers bij hoe zij om kunnen gaan met de beperking van een nieuwe medewerker.
  - Zorgen we voor een passende werkplekaanpassing bij een medische beperking.
- We werken als gemeente zelf actief aan inclusief werkgeverschap. Dit doen we samen met organisaties als Estinea om kansen op werk te vergroten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat heeft inmiddels geleid tot de inzet van 3 cliënten van Estinea in onze organisatie.
- Met Werkbedrijf Achterhoek werken we mee aan het initiatief ‘Unieke Achterhoekers.’ Werkbedrijf Achterhoek is een samenwerkingsverband met andere gemeenten in de Regio Achterhoek. We ondersteunen daarmee bij het vinden van een baan voor mensen met een arbeidsbeperking.
- We creëren maatschappelijke banen voor inwoners waarvoor de arbeidsmarkt niet meer passend is.

Dit gaan we nog doen:

- Door het aanbieden van tijdelijke detachering, krijgen onze inwoners meer mogelijkheden op een duurzame werkplek.
- We investeren verder in de samenwerking met Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijk Onderwijs (PRO) om de begeleiding vanaf het laatste jaar op school te intensiveren en samen met de school de doorstroom naar betaalde arbeid mogelijk te maken.
- We gaan de overstap van dagbesteding naar regulier werk en eventueel weer terug, makkelijker maken.

- STOER heeft de intentie om jobcoaching in eigen beheer uit te voeren.
- We blijven inclusief werkgeverschap vormgeven vanuit onze rol en verantwoordelijkheid als gemeente.

> “We krijgen veel mooie reacties. Een inwoner vertelde dat hij zo blij is dat er iemand is die kijkt wat er WEL kan. Dat soort reacties, daar doen we het voor!”
>
> - medewerker STOER

Planning Thema 4 - Werk en inkomen

Onderwerp	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	2023	2024
Jobcoaching STOER in eigen beheer	▬	▬	V	V	V	V
Verder investeren in samenwerking VSO en PRO			▬	▬	▬	▬
Meer mogelijkheden voor inwoners op een duurzame werkplek door aanbieden tijdelijke detachering				▬	▬	▬
Overstap dagbesteding naar reguliere baan gemakkelijker maken					▬	V
Verder vormgeven gemeente als inclusieve werkgever					▬	▬

▬ = in uitvoering V = onderdeel van het werkproces

Thema 5 - Vrije tijd

In je vrije tijd kun je aan allerlei activiteiten meedoen of locaties bezoeken. Dat geldt voor alle mensen in Nederland. In gemeente Oude IJsselstreek zijn veel verenigingen, sportclubs en instellingen op het gebied van kunst en cultuur. Wat mensen in hun vrije tijd kunt doen, bepaalt voor een groot deel het levensgeluk van mensen.

We gaan voor onbeperkt genieten en bewegen.

Dit doen we al:

- We hebben in de gemeente beweegtuinen, zoals bij Antonia in Terborg, De Schuylenburg in Silvolde en De Debbeshoek in Ulft. In de beweegtuinen kunnen mensen in groepen op een laagdrempelige manier in beweging komen. Azora en Helpgewoon Buurtsport organiseren de beweegtuinen.
- We zetten buurtsportcoaches in die we de opdracht hebben meegegeven om iedereen (met en zonder beperking) aan het bewegen te krijgen. Als dat nodig is, geven we daarvoor financiële ondersteuning.
- Samen met andere gemeenten in de Regio Achterhoek hebben we ‘Achterhoek in Beweging’ opgezet. Eén van de onderdelen is het uniek sporten, waar we actieg aan regionale samenwerking en kennisdeling doen.
- We hebben de app Ongehinderd aangeschaft.
- We bezoeken met de werkgroep Onbeperkt Meedoen evenementen. Belangrijkste doel van de werkbezoeken is bewustwording bij de organisatoren en het (letterlijk) weghalen van drempels.
- We hebben materialen aangeschaft voor het verbeteren van de toegankelijkheid van evenementen, zoals kabelgoten.
- We zijn samen met andere gemeenten in de regio bezig met het project Onbeperkt genieten. Inmiddels zijn onderzoeken gedaan en routes getoetst.
- Op een aantal kermissen binnen de gemeente zijn prikkelarme uren.
- We hebben een tegemoetkoming in de kosten voor kinderen van ouders met een minimuminkomen die willen sporten. Dat is het Jeugdfonds sport en cultuur en ons eigen minimabeleid.
- Sportverenigingen zoeken de breedte op en spelen actief in op de behoeften van hun (potentiële) leden. Voorbeelden zijn Old Stars (walking voetbal, walking tafeltennis).
- De gemeente heeft een actieve werkgroep MTT (meer toegankelijke toiletten) die ervoor heeft gezorgd dat er inmiddels meer dan 100 semi-openbare toiletten in de gemeente zijn.
- Als verenigingen en stichtingen een subsidie aanvragen voor (onderdelen van) een accommodatie, dan stellen we daar voorwaarden met betrekking tot de toegankelijkheid aan.
- Het openluchttheater Engbergen is aangepast en meer toegankelijk gemaakt.
- Bij de vervanging van speelplekken houden we rekening met toegankelijkheid en het initiatief Samen Spelen van de VNG.
- We doen mee aan Sjors Sportief & Creatief om kinderen kennis te laten maken met sport en cultuur.
- We hebben naast Sjors ook MaxVitaal voor senioren en een platform waar al het aanbod te vinden is.
- Het project Kunst aan de keukentafel brengt kwetsbare 55+ inwoners in contact met lokale kunstenaars en gaat samen met hen aan de slag. Zo ervaren ze dat kunst niet moeilijk is, opgepakt kan worden ongeacht leeftijd en dat het helend kan werken.

Dit gaan we nog doen:

- Alle kermissen krijgen een prikkelarm uurtje.
- Voor het Lokaal Sportakkoord zijn verenigingen, zorgpartijen en onderwijs aan zet. We sturen op het opnemen van inclusie als onderwerp in het akkoord.
- We gaan een oplossing realiseren voor gehandicaptentoiletten bij evenementen.
- Voor de vergunningenverstrekking van evenementen wordt toegankelijkheid een vast onderdeel. Verder wordt de toegankelijkheid van evenementen opgenomen in de nog te ontwikkelen OIJST.
- We zetten vervolgstappen in het project Onbeperkt genieten, waaronder een bijeenkomst voor de deelnemers aan het ongehinderd onderzoek. Daarnaast volgt er een onderzoek naar toegankelijke bestemmingen en locatiebezoek door Joint Projects.
- We denken mee en faciliteren (deels) als verenigingen en stichtingen die bij ons aankloppen met vragen en plannen voor toegankelijke accommodaties.
- We brengen een routeboekje uit met twee relaxte routes voor handbike-, duo-fiets- en scootmobielgebruikers (rondje Ulft-Gendringen en rondje Varsseveld-Sinderen).

> “Mijn zoontje kon nooit genieten van de kermis. De geluiden en flitslichten waren voor hem teveel. Dit is voor hem een kans om, net als ieder ander, mee te doen. Een onvergetelijke belevenis.”
>
> - inwoner Oude IJsselstreek

Planning Thema 5 - Vrije tijd

Onderwerp	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	2023	2024
Sturen op inclusie in Lokaal Sportakkoord	➔	➔	➔	➔		
Vervolgstappen project Onbeperkt genieten	➔	➔	➔	➔		
Meedenken en faciliteren toegankelijke accommodaties	➔	➔	➔	➔	➔	➔
Toegankelijkheid onderdeel van evenementenvergunning		➔	➔	➔	V	V
Oplossing gehandicaptentoilet evenementen			➔	➔	V	V
Alle kermissen een prikkelarm uurtje			➔	➔	V	V
Routeboekjes relaxte routes rondje Ulft-Gendringen en Varsseveld-Sinderen.			➔	➔		

➔ = in uitvoering V = onderdeel van het werkproces

Thema 6 - Vervoer en openbare ruimte

Vervoer is meer dan van A naar B komen. Voor een inclusieve samenleving is goed en toegankelijk vervoer van onmisbaar belang. Inwoners moeten zich kunnen verplaatsen van bijvoorbeeld hun huis naar hun werk en weer terug. Als ze dat niet zelfstandig kunnen met eigen of openbaar vervoer, dan is speciaal vervoer op maat nodig. De openbare ruimte hebben we bij dit thema opgenomen, omdat het veel raakvlakken heeft. Vervoer gebeurt in de openbare ruimte.

We gaan ervoor dat iedereen drempelvrij van A naar B kan.

Dit doen we al:

- Samen met inwoners van De Schuylenburgh in Silvolde is een veilige en toegankelijke schuifelroute naar het centrum gemaakt.
- In onze gemeente kunnen inwoners met en zonder beperking gebruik maken van het aanvullend vervoersysteem ZOOV. Reizigers met een WMO-indicatie reizen tegen een lager tarief.
- We pakken meldingen over ontoegankelijke voorzieningen zo snel mogelijk op of passen actief een voorziening aan als we dat zelf zien.
- In zowel Netterden als Breedenbroek rijdt er een dorpsauto.
- Nieuwe bushaltes leggen we toegankelijk aan.
- In het Programma van Eisen voor de Openbare ruimte is toegankelijkheid als eis opgenomen.
- De werkgroep Onbeperkt Meedoen heeft een adviesgroep opgericht om mensen te helpen die moeite hebben hun hulpmiddel (zoals een scootmobiel) te gebruiken uit angst of schaamte.
- De werkgroep heeft in samenwerking met Varssevelds Belang en de gemeente een Rondje Toegankelijkheid gedaan in Varsseveld.

Dit gaan we nog doen:

- Bij een nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer maken we ons hard voor inclusief en toegankelijk openbaar vervoer.
- Als een dorpsauto moet worden vervangen, houden we rekening met toegankelijkheid.
- De werkgroep Onbeperkt Meedoen krijgt een adviesrol bij fysieke projecten.
- De inrichting van de openbare ruimte wordt onderdeel van de nog te ontwikkelen OIJST. Daarin borgen we zowel inhoud als proces.
- We organiseren een ervaringsdag voor de nieuwe gemeenteraad.
- Op initiatief van inwoners gaan we kijken waar blindegeleidelijnen nodig zijn en deze ook realiseren.
- Samen met bewoners gaan we bij alle verzorgingshuizen schuifelroutes bekijken en deze realiseren.
- We gaan de toegankelijkheid van de bestaande bushaltes verbeteren.
- We willen de zichtbaarheid op fietspaden voor slechtzienden verbeteren. Bijvoorbeeld door het aanbrengen van dunne kantstrepen.
- ‘Container aan de kant’ als symbool voor bewustwording en rekening houden met elkaar.

> “Mensen die met hun scootmobiel of driewieler niet de weg op durven, worden eenzaam. Dat zien we helaas genoeg om ons heen. Door als ervaringsdeskundigen met ze op pad te gaan, net zolang tot ze voldoende zelfvertrouwen hebben, trekken we ze over de streep.”
>
> - Roy en Rudie, werkgroep Onbeperkt Meedoen

Planning Thema 6 - Vervoer en openbare ruimte

Onderwerp	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	2023	2024
Adviesrol werkgroep Onbeperkt Meedoen	▬	▬	▬	▬	V	V
Project blindegeleidelijnen		▬	▬	▬	▬	
Verbeteren toegankelijkheid bestaande bushaltes		▬	▬	▬	▬	▬
Zichtbaarheid fietspaden verbeteren		▬	▬	▬	▬	▬
Container aan de kant		▬	▬	▬	V	V
Ervaringsdag nieuwe gemeenteraad			▬			
Schuifelroutes verzorgingshuizen			▬	▬	▬	V
Toegankelijkheid onderdeel bij aanschaf nieuwe dorpsauto						▬

▬ = in uitvoering V = onderdeel van het werkproces

Thema 7 - Welzijn, gezondheid en ondersteuning

Een goede gezondheid draagt bij aan je welzijn. Maar welzijn is meer dan alleen een gezond lijf en een gezonde geest. Welzijn is een gevoel van welbevinden en daar spelen meer factoren bij mee dan alleen fysieke en psychische gezondheid. We hebben als gemeente een rol bij het bevorderen van welzijn voor inwoners. Zowel op gezondheidsvlak in de vorm van zorg, als in ondersteuning, bijvoorbeeld bij het vinden van vrijwilligerswerk.

We vinden het belangrijk dat het goed gaat met onze inwoners.

Dit doen we al:

- We hebben de Lokale Gezondheidsagenda 2021 – 2024 vastgesteld. Projecten in de agenda die een relatie met inclusie hebben, zijn onder andere:
  - Project 'Welzijn op recept.' Dit project richt zich op mentale gezondheid.
  - Doorontwikkeling ontmoetingscentra voor ouderen en leefstijl.
  - Project Dementievriendelijke gemeente.
- Onderdeel van Sociaal werk Oude IJsselstreek is 'Oude IJsselstreek Doet.' Hiermee bemiddelt Oude IJsselstreek Doet tussen vraag en aanbod van vrijwilligerswerk en burenhulp.
- We waarderen de inzet van mantelzorgers door ze elk jaar te bedanken met de mantelzorgwaardering.
- We hebben het Landelijk Convenant Vroegsignalering Schulden ondertekend. We willen daarmee oplopende schulden eerder signaleren.
- We hebben een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening, genaamd 'Samen op weg naar een financieel gezonde toekomst.' We willen hiermee voorkomen dat mensen in schulden raken, maar hen ook helpen om uit de schulden te komen.
- Samen met leden van de werkgroep Onbeperkt Meedoen praten we met de leverancier van onze hulpmiddelen over mogelijke verbeterpunten.
- Wij bieden inwoners die de basisvaardigheden op het gebied van lezen, schrijven of digitale vaardigheden missen (laaggeletterdheid), de mogelijkheid om deze te leren of verder te ontwikkelen. Dit doen we samen met onder meer de bibliotheek en het Taalhuis.
- We houden jaarlijks een campagne in de week van de pleegzorg om pleeggezinnen te werven. Dat doen we samen met Entrea Lindenhout.

Dit gaan we nog doen:

- We gaan samen met de inwoner binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) op een andere manier werken onder de naam 'Zorg en ondersteuning thuis, met en voor elkaar.' Met deze nieuwe werkwijze kan een professional écht doen wat nodig is en samen met de inwoner en zijn of haar omgeving naar andere oplossingen zoeken. Dit is onderdeel van de bestuursopdracht in de Wmo – Energiek & Veerkrachtig Oude IJsselstreek.
- We gaan vaker ervaringsdeskundigen inzetten voor overleg met organisaties en leveranciers. Zij weten wat er speelt en hoe dingen in de praktijk worden ervaren.
- Op initiatief van leden van de werkgroep Onbeperkt Meedoen realiseren we een vriendencafé. Hier kan iedereen met en zonder beperking terecht voor een gezellige avond.
- We stellen een sociale kaart van onze gemeente op.
- We gaan de Lokale gezondheidsagenda verder uitrollen in 2022, waaronder het project Dementievriendelijke gemeente.

> “Ik vind het belangrijk dat er een vriendencafé komt, zodat personen met een beperking of mensen die zich eenzaam voelen samen een gezellige middag of avond kunnen hebben. Vaak kun je door je beperking aan een aantal activiteiten niet deelnemen. Hierdoor kunnen sommige mensen in isolement raken en zich daardoor minder prettig voelen. Door samen een leuke activiteit te doen, voel je dat je erbij hoort. ”

- Christian, werkgroep Onbeperkt Meedoen.

Planning Thema 7 - Welzijn, gezondheid en ondersteuning

Onderwerp	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	2023	2024
Uitrollen Lokale Gezondheidsagenda	▰	▰	▰	▰		
Inzetten ervaringsdeskundigen bij overleg	▰	▰	▰	▰	V	V
Realiseren Vriendencafé		▰	▰	▰		
Samenwerking met inwoners (Zorg en ondersteuning thuis, met en voor elkaar)			▰	▰	▰	V
Opstellen sociale kaart		▰	▰			

▰ = in uitvoering V = onderdeel van het werkproces

Kom in actie!

We hebben deze Lokale Inclusie Agenda met veel plezier geschreven. We hebben veel mensen mee laten lezen. Dat waren leden van de werkgroep Onbeperkt Meedoen, medewerkers van de gemeente, maar ook organisaties en inwoners die zich met inclusie bezighouden. Deze meelezers hebben ons waardevolle aanvullingen, correcties en aanbevelingen gegeven om tot deze eindversie te komen.

Heeft u vragen, ideeën of wensen naar aanleiding van 1 van de onderwerpen, dan kunt u contact opnemen met ons. Dat kan ook als u zelf in actie wilt komen om onze gemeente nog toegankelijker te maken. Het kan immers altijd beter!

U kunt daarvoor bellen naar de gemeente via telefoonnummer (0315) 292 292. Of stuur een e-mail naar info@oude-ijsselstreek.nl. We brengen u dan graag in contact met de werkgroep Onbeperkt Meedoen, een initiatiefnemer of denken mee met uw initiatief.

Gendringen, januari 2022
Gemeente Oude IJsselstreek

Tot slot

De teksten, opmaak en toegankelijkheid van dit pdf-document zijn verzorgd door Linda van der Berg van Tekstbureau Colibris in Lichtenvoorde.

De gebruikte iconen bij de thema's en de afbeelding op pagina 4 heeft de VNG beschikbaar gesteld. Deze zijn met toestemming van de VNG aangepast naar de huisstijlkleuren van de gemeente.